

פסקו הברורה של מרן רשכבה"ג פוסק הדור הגר"ש ואזנר זצוק"ל על חששות הנוראות בעופות המשווקים כהיום וטהרת כשרותו של עוף הבראקל

דעת מרן בעל "שבט הלוי" זצ"ל
בענין מסורת התרנגולים הנקראים "בראקל"

כדי להביא את דעת מו"ר פוסק הדור זצ"ל הריני להביא את העובדות דלקמן,

א. רבנו זצ"ל נתעורר לפני כעשרים שנה על נושא כשרות מסורת התרנגולים בזמנינו הנקראים עוף פטם אשר יש כמה מפעלים של גויים שהם המתעסקים בזה, וכדי להשיב מקחם מערבים מינים שונים בעופות אלו, וכפי הידיעה אז היה רק חשש שעירבו את זרע הזכרים של מינים אחרים בנקבות כשרים, וכינס כמה רבנים גדולים וביניהם הגר"נ קרליץ שליט"א לדון בשאלה זו כדרכו לעשות כן בכל שאלה הנוגע לכלל ישראל, ונמנו וגמרו שיש בזה שאלה חמורה וצריך לעשות פעולות כדי לשנות פני הדברים שיוכלו כלל ישראל לאכול עופות הכשרים שיש להם מסורת, וכתב תשובה שנדפסה בחלק עשירי (סי' קי"ג) וכתב שם כמה צדדים להתיר בדיעבד, אבל לא נחה דעתו שיהיה דבר שיש שאלות חמורות עולות על שולחן בני ישראל הכשרים.

ב. ושוב כינס רבינו כמה ת"ח אנשי אמת ומביני מדע וגם ביכלתם להוציא הוצאות ע"ז, ושלחם לילך למקומות בחו"ל אשר גדלים התרנגולים באופן טבעי ללא הכלאות, והלכו בשליחות רבנו זצ"ל ובברכתו ממקום למקום וביירו בירור אחר בירור עד שהגיעו לתרנגולים הנקראים "בראקל" שגדלו באופן טבעי ללא כל תערובת מינים אחרים, ובאו לרבינו זצ"ל וסיפרו את כל הבריורים שעשו, וסמך ידו עליהם וביקשם להביא את העופות הנ"ל לארץ ישראל ולהתחיל בגידולם, והצליחו להביא כמה עופות כדי שרבינו זצ"ל יראה בעיניו את העופות, ואמר בשמחה שזה תואר העופות שהיו קודם המלחמה שגדלו החצירות, [וידוע דלרבינו זצ"ל היה טביעת עין חדה כשראה אדם לפני ששים שנה זכר תוארו בדיוק והכירו כשראהו שנית].

ג. אחר שזכו לברר את מסורת התרנגולים הנקראים "בראקל" שהם אלו שאכלו אבות אבותינו מדורות עולם כפי שהעיד רבנו זצ"ל ניסו העוסקים בדבר להביא לארץ ישראל ולהתחיל בגידולם ונתקלו בקשיים רבים מצד השלטונות, ולא עלה בידם עד הנה, אמנם לאחרונה נתגברו ע"ז והתחילו לגדל בארץ ישראל מעופות אלו, וכמובן שעופות אלו יקרים מאד כי צריך להשקיע בגידולם וגם גדלים באופן טבעי כמה חדשים ולא כהעופות הרגילים שמגדלים אותם רק כחמישה שבועות.

ד. והנה העופות שרגילים היום הנקראים עוף פטם שונים קצת בצורתם מצורת התרנגולים שהיו רגילים בהם לפני כשמונים שנה, וזה בא ע"י ההכלאות השונים שנעשו בזה, עד שחושבים על העופות שיש בהם מסורת כעופות משונים מהעופות הרגילים, והאמת שהעופות הנקראים בראקל" הם העופות שהיו רגילים בהם מדורות עולם.

ה. כמו כן פשיטא לרבינו זצ"ל דמה שאכלו בשנים האחרונות ללא שום ידיעה על מקור העופות לא הוי בגדר מסורת, רק מה שרואים שגדלים באופן טבעי כמקדמת דנא, ולא מה שמגדלים באופן מלאכותי, ללא שום ידיעה על מקור העופות.

ו. ולאחרונה נתברר שיש חששות על תערובות של נקיבות ממינים אחרים בעוף פטם, ונמצא שחלק מהלימוד זכות שמבואר בתשובה שכתב רבינו זצ"ל אינו קיים. ויה"ר שנוכה להחזיר עטרה ליושנה שיוכלו כל בית ישראל לאכול רק מבשר שאין בהן חששות כלל ונוכה להגאל בגאולת עולם בב"א.

וע"ז באתי עה"ח משה שאול קליין

ב"ה יום ב' לסדר אלה הדברים ד' מג"א תשנ"ח לפ"ק

כבוד ידידנו הה"ג מופלג טובא הרב ר' יחזקי' הכהן שליט"א

אחדשה"ט ו"ש בכבוד,

יקרתו והקונטרס קבלתי, הנה נתעוררתי ע"י מע"כ ת"ח מופלג וממונה על בתי מטבחים של עופות, וגם בקי היטב בענין גידול העופות הטהורים באה"ק, ע"ד המכשלה שהתחילה להתפשט מאד בתקופה האחרונה שמרכיבים זע"ז, מינים שונים של סוגי התרנגולים, וזה כדי לפי דבריהם לשבח המין ולערב גנים שונים כדי לזכות בשבח ממון במכירת העופות.

ונתברר למעלה מכל ספק שמינים שמרכיבים לפעמים הזכר הוא ממין תרנגול עוף שאין לנו מסורה עליו ובמשך הדורות מדקדקי ההלכה פרשו ממין זה...

והיות כי הדברים נמסרים כהיום ביד מגדלי העופות שאין להם שום ידיעה בשטח זה גם אם הם שומרי תורה ומצוות ומכ"ש האחרים שרוחקים מזה, א"כ דבר חמור לפנינו שמתערבים מינים שאינם בדוקים בטהרתן עם המינים המקובלים, ונמכרים ונשחטים הגידולים אח"כ בתור עופות במסורה בלי להרגיש...

נדון שלפנינו כבר כתבתי דהוא משגה חמור דנעשים הדברים ע"ד אינם בקיאים כלל, וגם הוא דבר תמדי, וכבר כתבתי בעניי בכמ"ק שאין להעמיד הנהגת הכלל על דברים של דיעבד, ובפרט לענין קדושת האכילה, ונתרבה מיום ליום שמרכיבים המינים, בלי להודע מה מרכיבים, והדברים יבואו ח"ו למכשול גדול באיסור מאכלות.

ע"כ עלינו להתעורר ולעמוד מהשגחה חמורה שלא להביא לשחיטת עופות רק ממקור שהוא בדוק מחשש תערובת מינים, ושהאפרוחים גדלים רק ממין שהמסורה ברורה בלי פקפוק בין מצד הזכר ובין מצד הנקבה, - והש"ת יצילנו ממכשולים ופגיעה ח"ו בקדושת ישראל.

והרני דוש"ת מצפה לרחמי ה'

שבט הלוי חלק י' סימן קיג

Rabbi SHLOMO J. HIRSCH
12, DOVRY MEYERHOLIM St.
JERUSALEM, 94401
P. ISRAEL
Tel. 5387206

שלמה יהודה הירש
פ"ז בעדן חדרית
ורב ותי השחיה
ד"ר שלמה יוסף ב"ל ב"ר ד"ר שאול
פנקס ירושלים תוב"א, 94401
ר"ח זכר שנים 12
5387206.ה

לכבוד הגאון הגדול משירי כנה"ג ר' ..... שליט"א

אחר דרישת שלום תורתו כיאה וכיאות להדרי"ג

הנה באתי על הענין החשוב שנוגע לכשרות העופות אשר מסתמא כבר שמע כתה"ר מהענין ואחזור ואשנה פרק זה ולשמוע גם דעת כת"ר.

הנה באשר זה לפני הרבה שנים כבר עורר הגה"צ בעל שבט הלוי על ענין כשרות העופות שיש חששות ואינו ידוע האם הזכר של כל העופות הרגילים יש לו מסורת טהרה, ועכשיו לצערנו נתברר שהשאלה והחשש הוא גם על הנקיבה ומורנו הגאב"ד שליט"א עומד במאד שמחויבים לתקן הענין כמבואר במכתבו.

והענין הוא כך שפאבריקין של העופות משתמשים בכל מיני עופות לשבח מקחם שהעופות יגדלו מהר ובזול וכאשר הם מערבים הרבה עופות אי אפשר בשום אופן לדעת האם סוף סוף הנקבה היא עם מסורת טהרה כנדרש עפ"י שו"ע יור"ד פ"ב ובאשר לכך שלחנו שליחים נאמנים להביא עופות שגדלים בחצירות כמקדמת דנא וגם הגויים שמגדלים אותם משמרים אותם לעצמם מחמת שרוצים לשמר הצורה היפה של העופות ומלבד השלוחים שבקייאם מאד בצורת העופות שבמסורת כמו שהיו אוכלים בכל תפוצות ישראל עד שבאו העופות המעורבים של הפאבריקין דרשנו וחקרנו עוד שיהא ברור שזהו צורת התרנגול שנהגו לאכול בכל תפוצות ישראל וכן העיד גם הגה"צ בעל שבט הלוי זצ"ל, ועפ"י התחלנו לגדל עופות אלו להחזיר מסורת טהרה למקומנו כנפסק בשו"ע שאין סומכים על סימנים בלבד וצריך מסורת דוקא.

והנני פונה למעכ"ת לשמוע דעת תורה בענין זה כי כידוע בכל ענין קדוש מתעוררים מפריעים ובפרט בענין המאכלות אסורות שתלוי בו קדושת ישראל.

והנני מוקירו ומכבדו ואקוה להתכבד בתשובתו במהרה כי נחוץ הדבר.

אשר יוסף יצחק